ทำความรู้จักธุรกิจ ICT ของโปแลนด์

ภาคการสื่อสารและข้อมูลสารสนเทศของโปแลนด์เป็นภาคธุรกิจที่มีการขยายตัวเพิ่มขึ้นหลังจากที่เศรษฐกิจในภาพรวมของประเทศได้รับผลกระทบจาก COVID-19 ในช่วงไตรมาสที่สองของปี 2563 โดยภาคการสื่อสารและข้อมูลสารสนเทศมีการปรับตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.8 เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงหลังการระบาดของ COVID-19 ในครั้งแรก (มีนาคม-มิถุนายน 2563) โดยธุรกิจที่มีการขยายตัวเพิ่มขึ้น อาทิเช่น E-Commerce, E-Grocery, Game Dev, Cloud Network Service, Pay TV และ Video On Demand เป็นต้น

1. ภาพรวมตลาด ICT ของโปแลนด์

ภาคการสื่อสารและข้อมูลสารสนเทศของโปแลนด์ถือเป็นสาขาเศรษฐกิจสำคัญของประเทศ โดยในปี 2563 มีมูลค่ารวมประมาณ 9.31 แสนล้านบาท หรือประมาณร้อยละ 8 ของ GDP ของประเทศ มีการปรับตัวเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 7.5 ต่อปี มีผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกว่า 60,000 ราย ก่อให้เกิดการจ้างงานประมาณ 430,000 งาน โดยกว่าร้อยละ 70 เป็นการจ้างงานในภาคบริการ ICT

โครงสร้างตลาด ICT ของโปแลนด์ ส่วนใหญ่กว่าร้อยละ 55 เป็นการขายสินค้าและอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับ IT รองมาได้แก่ การให้บริการด้าน IT คิดเป็นร้อยละ 29 และธุรกิจซอฟแวร์ร้อยละ 16 ตามลำดับ

แผนภูมิแสดงโครงสร้างตลาด ICT ของโปแลนด์ ปี 2562

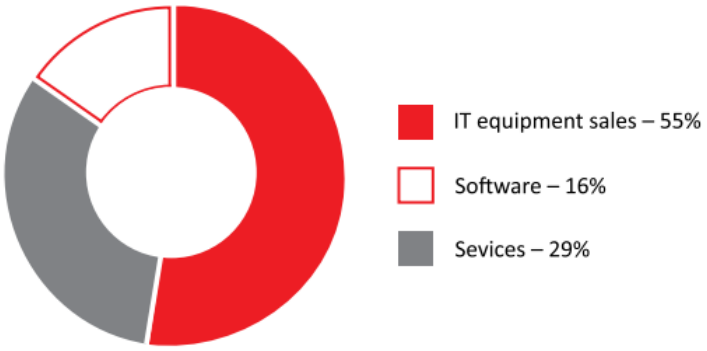

ที่มา: Polish Agency for Enterprise Development

2. ธุรกิจ ICT ที่มีศักยภาพของโปแลนด์

2.1 E-Commerce

ธุรกิจ E-Commerce ในโปแลนด์มีการขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในช่วง 1-2 ปีที่ผ่านมา โดยในปี 2563 มีมูลค่าตลาดประมาณ 9.08 แสนล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนการค้าประมาณร้อยละ 10 ของมูลค่าการค้ารวมของประเทศ จากประชากรโปแลนด์จำนวน 38.5 ล้านคน กว่าร้อยละ 40 มีการซื้อสินค้าผ่าน

ระบบ Online ล่าสุดผลจากการระบาดของ COVID-19 ทำให้ประชากรโปแลนด์มีการซื้อสินค้าผ่านระบบ Online เพิ่มขึ้นกว่าร้อยละ 60 และมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นในอนาคต

โปแลนด์มีร้านค้าออนไลน์กว่า 35,000 ราย ซึ่งส่วนใหญ่ร้อยละ 90 เปิดให้บริการเฉพาะลูกค้าในประเทศ โดยช่องทางที่นิยมใช้ซื้อขายสินค้า Online ท้องถิ่น ได้แก่ Allegro, OLX, Empik และ Eobuwie ในขณะที่ ช่องทางที่นิยมใช้ซื้อขายสินค้า Online ต่างชาติ ได้แก่ AliExpress, Ebay, Amazon และ Zalando สำหรับสินค้าที่ได้รับความนิยมซื้อออนไลน์ อาทิเช่น เสื้อผ้าและรองเท้า เครื่องประดับ เครื่องสำอางและน้ำหอม หนังสือ ภาพยนตร์ เกม สินค้าอิเล็กทรอนิกส์ และอาหาร เป็นต้น ขณะที่ในช่วงการระบาดของ COVID-19 พบว่ามีการสั่งซื้อสินค้าอุปโภคบริโภคออนไลน์เพิ่มขึ้นกว่าร้อยละ 50

2.2 Internet of Think (IoT)

ตลาด IoT ของโปแลนด์ในปี 2562 มีมูลค่าประมาณ 81,000 ล้านบาท โดยขยายตัวเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 6.4 เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2561 ทั้งนี้ Digital Poland Association ได้คาดการณ์ว่าตลาด IoT ของโปแลนด์จะขยายตัวถึงร้อยละ 23 ในปี 2566

ตลาด IoT ของโปแลนด์ เป็นการผนวกรวมอุปกรณ์ IoT ที่ใช้โปแกรมหรือซอฟแวร์เข้ากับเทคโนโลยีระบบเน็ตเวิร์คเพื่อใช้งานร่วมกับอุปกรณ์เครื่องใช้ไฟฟ้าภายในบ้าน เพื่อสร้างระบบ Smart Home Solution ซึ่งถือว่าได้รับความนิยมจากผู้บริโภคชาวโปแลนด์ในกลุ่มวัยทำงานและคนรุ่นใหม่ที่มีกำลังปานกลางถึงค่อนข้างสูง โดยมีการประเมินว่ากว่าร้อยละ 30 ของโครงการบ้านพักอาศัยและอาคารชุดพักอาศัยที่สร้างใหม่ในโปแลนด์ได้มีการติดตั้งระบบ Smart Home Solution โดยตัวอย่างระบบที่ติดตั้งได้แก่ ระบบทำความร้อน ระบบสัญญาณกันขโมย ระบบเซ็นเซอร์และมาตรวัด ระบบแสงสว่าง ระบบเปิดปิดประตูบ้านและโรงจอดรถ ระบบกล้องวงจรปิด และระบบไฟฟ้า ขณะที่สินค้าเครื่องใช้ไฟฟ้าภายในบ้านที่ได้รับความนิยมในตลาดโปแลนด์ อาทิเช่น โทรทัศน์ ตู้เย็น เครื่องซักผ้า หุ่นยนต์ดูดฝุ่น เป็นต้น

ปัจจุบันบริษัทต่างชาติที่เชี่ยวชาญเรื่องการผลิตอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์และธุรกิจและ IoT หลายรายเริ่มเปิดสำนักงานและศูนย์วิจัยและพัฒนาที่โปแลนด์ เช่น Microsoft, Samsung, LG, Whirlpool, Electrolux, Google, Ampio, Grenton และ Dell เป็นต้น

2.3 Pay TV และ Video On Demand

ธุรกิจ Pay TV และ Video On Demand (VOD) เป็นหนึ่งในธุรกิจ ICT ที่สำคัญของโปแลนด์ ประกอบกับการระบาดของ COVID-19 ที่ทำให้ผู้บริโภคใช้ชีวิตประจำวันอยู่ในที่พักอาศัยมากขึ้น ยิ่งทำให้ธุรกิจดังกล่าวขยายตัวเพิ่มขึ้น โดยในปี 2563 ตลาด Pay TV และ VOD ของโปแลนด์ มีมูลค่ารวมประมาณ 70,000 ล้านบาท แบ่งเป็นตลาด Pay TV ร้อยละ 86 และตลาด VOD ร้อยละ 14 โดยตลาด VOD ขยายตัวเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 8 เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2562 และมีแนวโน้มเพิ่มสัดส่วนสูงขึ้นในอนาคต

ชาวโปแลนด์กว่า 2 ล้านครัวเรือนมีการติดตั้งระบบ Digital TV แบบ Pay TV และมีผู้จดทะเบียนสมาชิกกว่า 10 ล้านราย ขณะที่จำนวนครัวเรือนที่ใช้บริการ VOD มีจำนวนสูงถึง 9 ล้านครัวเรือน

โดยร้อยละ 50 จ่ายเงินเพื่อเข้าถึงบริการ VOD ผู้ประกอบการรายสำคัญในตลาด เช่น Netfix, HBO, TVN, TVP, CINEMAN และ KINOPLEX เป็นต้น ชาวโปแลนด์ส่วนใหญ่ยังนิยมภาพยนตร์ภาษาท้องถิ่น และภาพยนตร์ต่างประเทศจากยุโรป เช่น สเปน เยอรมนี อิตาลี และฝรั่งเศส และภาพยนตร์จากสหรัฐอเมริกาและสหราชอาณาจักร ขณะที่ภาพยนตร์ต่างประเทศจากเอเชียเริ่มได้รับความนิยมเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะภาพยนตร์จากสาธารณรัฐเกาหลี ญี่ปุ่น และจีน เป็นต้น

2.4 Cloud Network

ธุรกิจ Cloud Network ได้รับผลบวกจากนโยบายการปรับเปลี่ยนการบริการเข้าสู่รูปแบบดิจิตัลของหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ส่งผลให้ธุรกิจดังกล่าวขยายตัวเพิ่มขึ้น โดยในปี 2563 มีอัตราการขยายตัวสูงกว่าร้อยละ 30 และมีมูลค่าตลาดประมาณ 17,500 ล้านบาท ปัจจุบันมีผู้ประกอบการในธุรกิจดังกล่าว เช่น Microsoft Teams, Google Hangouts, Zoom, Cisco Webex และ Amazon Chime เป็นต้น โดยกว่าร้อยละ 60 เป็นการให้บริการแบบ Software as a Service (SaaS) รองมาได้แก่ Infrastructure as a Service (IaaS) ร้อยละ 20 และ Platform as a Service (PaaS) ร้อยละ 20 ทั้งนี้ ตลาดสำคัญของธุรกิจ Cloud Network ได้แก่ หน่วยงานภาครัฐ ธนาคาร และผู้ประกอบการภาคเอกชน โดยเฉพาะการให้บริหารจัดการข้อมูล CRM ข้อมูลการขายและข้อมูลด้านการตลาดเป็นต้น

2.5 Game Development

อุตสาหกรรมเกมของโปแลนด์ในปี 2562 มีมูลค่าตลาดประมาณ 20,000 ล้านบาท ขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 28 เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2561 โดยกว่าร้อยละ 96 เป็นรายได้จากการส่งออกเกมไปยังตลาดในต่างประเทศ คู่ค้าสำคัญในอุตสาหกรรมเกมของโปแลนด์ได้แก่ สหรัฐอเมริกา เยอรมนี สหราชอาณาจักรและฝรั่งเศส ขณะที่การส่งออกไปยังเอเชีย ยังคงมีจำนวนน้อย (ประมาณร้อยละ 10) โดยมีคู่ค้าสำคัญได้แก่ จีน ญี่ปุ่นและเกาหลีใต้ ทั้งนี้ สัดส่วนของตลาดเกมโปแลนด์ แบ่งเป็น เกมสำหรับเครื่อง PC และ Console ร้อยละ 49 เกมสำหรับโทรศัพท์มือถือร้อยละ 29 เกมออนไลน์ร้อยละ 16 และเกมสำหรับสื่อออนไลน์ร้อยละ 6 ตามลำดับ โดยในช่วง 3 ปีที่ผ่านมามีการนำเสนอเกมจากโปแลนด์ต่อผู้บริโภคทั่วโลกไปแล้วเป็นจำนวนกว่า 500 เกม

ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมเกมของโปแลนด์มีจำนวนประมาณ 440 ราย ก่อให้เกิดการจ้างงานประมาณ 10,000 งาน และมีผู้ประกอบการที่จดเบียนในตลาดหลักทรัพย์จำนวน 43 ราย ซึ่งถือว่ามีจำนวนมากเป็นดับต้นๆ ของโลก โดยมีผู้นำตลาดได้แก่ CD Projekt, Ten Square Games, PlayWay, 11 bit Studios, Creepy Jar และ All in! Games ตามลำดับ

3. การจ้างงานในภาคธุรกิจ ICT ของโปแลนด์

จากภาพรวมการจ้างงานในโปแลนด์ปี 2563 พบว่า มีการจ้างงานในส่วนของภาค ICT ในตำแหน่งที่ตรงกับสายงาน (Specialist) จำนวน กว่า 250,000 ราย โดยอยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรม Information Technology and Services จำนวนกว่า 190,000 ราย และอยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรม Computer software จำนวนประมาณ 60,000 ราย โดยในจำนวนดังกล่าวเป็นการจ้างงานใหม่จำนวนกว่า 12,000 ราย สำหรับตำแหน่งงานในภาคธุรกิจ ICT ที่คาดว่าจะเป็นที่ต้องการในอนาคต เช่น marketing automation, AI, และ digital CRM data analytics

โปแลนด์ถือได้ว่ามีทรัพยากรบุคคลทางด้าน IT ที่มีศักยภาพในอันดับต้นๆ ของโลก โดยในปี 2563 บริษัท 7N ผู้ให้บริการด้าน IT ที่มีเครือข่ายกว่า 50 ประเทศทั่วโลก ได้จัดอันดับให้โปแลนด์เป็นประเทศที่มีศักยภาพในการให้บริการ IT Outsource Service เป็นอันดับที่ 10 จาก 52 ประเทศ

โปแลนด์มีสถาบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษา Technical University จำนวน 20 แห่ง ที่จัดการเรียนการสอนในสาขาวิชาเกี่ยวข้องกับ ICT และมีผู้สำเร็จการศึกษาในสาขากล่าวประมาณ 20,000 คนต่อปี สำหรับสาขาวิชาที่ได้รับความนิยม เช่น สาขาวิชา Computer science, Computer engineering และ Programming เป็นต้น นอกจากนี้ โปแลนด์ยังมีระบบการศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (Technical School) ที่จัดการเรียนการสอนในสาขาวิชาเกี่ยวข้องกับ ICT ในทุกเมืองทั่วประเทศ ที่ผลิตบุคคลากรเพื่อรองรับงานด้านเทคนิคคอมพิวเตอร์เข้าสู่ตลาด

4. การสนับสนุนจากภาครัฐ

รัฐบาลโปแลนด์ได้มุ่งพัฒนาประเทศโดยส่งเสริมกิจกรรมทางธุรกิจ ICT เพื่อสร้างการเติบโตทางเศรษฐกิจ โดยได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาประเทศในด้านดังกล่าวตั้งแต่ปี 2550 ประกอบด้วย

<u>แผนยุทธศาสตร์ Innovative Economy 2007-2013</u> โดยมุ่งเน้นที่การส่งเสริมกิจกรรม R&D เพื่อคิดค้นเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ๆ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในประเทศเพื่อรองรับกิจกรรม R&D การสนับสนุนด้านการเงินแก่ผู้ประกอบการ และการปรับระบบการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐเพื่อเข้าสู่รูปแบบดิจิตัล ซึ่งในช่วงการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ดังกล่าว รัฐบาลได้มีการสนับสนุนทางการเงินแก่ผู้ประกอบการ และนักวิจัย ไปแล้วกว่า 16,000 ราย ในกลุ่มธุรกิจ ICT เวชภัณฑ์ และการคนาคมขนส่ง เป็นต้น

แผนยุทธศาสตร์ Smart Growth Operational Programme 2014-2020 เป็นการดำเนินงานต่อเนื่องจากแผนยุทธศาสตร์ Innovative Economy 2007-2013 โดยจะมุ่งเน้นไปที่นวัตกรรมที่สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจและมีศักยภาพในการขยายตลาดในต่างประเทศ และเปิดโอกาสในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนแก่ผู้ประกอบการ SMEs รวมถึงเพิ่มงบประมาณในการลงทุนเพื่อการพัฒนาทรัพยากรบุคคลในด้านที่เกี่ยวข้อง โดยกิจกรรมทางธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับ ICT ของโปแลนด์ที่ได้รับการสนับสนุนในช่วงดังกล่าว ได้แก่ ธุรกิจ

E-Commerce, Digital Content Creators, FinTech, Cyber Security และ Game Development เป็นต้น และมีการจัดตั้งกองทุนเพื่อสนับสนุนผู้ประกอบการในประเภทธุรกิจต่าง เช่น GameINN funding เป็นต้น

แม้ว่าจะยังไม่มีการประกาศแผนยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับภาค ICT อย่างเป็นทางการจากรัฐบาล อย่างไรก็ดี นักวิเคราะห์ทางเศรษฐกิจคาดว่าการสนับสนุนจากภาครัฐในอนาคตมีแนวโน้มที่จะขยายการสนับสนุนไปสู่ผู้ประกอบการรายย่อย Micro Enterprise และ Startups ที่เกี่ยวข้องกับภาค ICT อาทิเช่น ผู้ผลิตและพัฒนาอุปกรณ์ IoT นักวิจัยและวิเคราะห์ฐานข้อมูล Big data ธุรกิจบริการ CRM ธุรกิจ Financial Technology, Marketing Technology และ Education Technology เป็นต้น

<u>ความเห็น/ข้อสังเกต</u>

1. ภาค ICT ของโปแลนด์ถือได้ว่ามีการเติบโตแบบก้าวกระโดดและมีแนวโน้มขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งแสดงให้เห็นถึงผลของการมุ่งพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในด้านเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์เพื่อสนับสนุนการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศในทุกมิติ

2. นอกเหนือจากการผลิตการส่งออกและนำเข้าสินค้าและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์แล้วนั้น ธุรกิจด้านการให้บริการในภาค ICT ของโปแลนด์ยังคงมีศักยภาพและเปิดโอกาสสำหรับผู้ประกอบการต่างชาติที่สนใจ โดยธุรกิจที่มีศักยภาพ เช่น E-Commerce, E-Grocery, Cloud Network Service และ Video On Demand ซึ่งปัจจุบันมีบริษัทต่างชาติรายใหญ่จากทั่วโลกเข้ามาลงทุนแล้ว เช่น Amazon, Intel, Microsoft, Samsung, LG, Whirlpool, Electrolux, Google, Ampio, Grenton และ Dell เป็นต้น

3. ผู้ประกอบการไทยในสาขาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ อาจนำเสนอภาพลักษณ์ความเป็นไทยและวัฒนธรรมที่แตกต่าง เพื่อเป็นจุดแข็งในการขยายตลาดและเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าและบริการที่เกี่ยวข้องกับภาค ICT เช่น สื่อ Animation กิจกรรม E-learning เกมคอมพิวเตอร์ เกมออนไลน์ รวมไปถึงการสร้างความร่วมมือกับผู้ประกอบการโปแลนด์เพื่อหาแนวทางในการสร้างสรรค์นวัตกรรมใหม่ๆ ที่สามารถสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจได้ในอนาคต

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงวอร์ซอ

กุมภาพันธ์ 2564

ที่มา: 1. Statistics Poland

2. Polish Economic Institute

3. National Centre for Research and Development

4. Polish Agency for Enterprise Development